

Stilling overhovedet og paa, hvorledes den vil blive, naar dette Finanslovsforslag er gennemført. Vi ved, at der for det Finansaar, hvori vi befinder os, vil blive et meget stort Underskud, selv om det har vist sig, at Indtægterne er gaaet bedre ind, end man havde Grund til at forudsætte ved Krigens Begyndelse, og vi ved ogsaa, at det Finanslovsforslag, vi nu behandler, for 1915—16 vil bringe et stort Underskud, hvor stort det vil blive, er der ingen, som paa dette Tidspunkt kan have nogen bestemt Mening om, det vil afhænge af mange Ting, først og fremmest af den store Krig og den Maade, hvorpaa den udvikler sig. Da Finanslovsforslaget i Efteraaret blev fremlagt, udviste det et Overskud paa 2,828,535 Kr., og da det forlod Folketinget, var der et Overskud paa 2,045,475 Kr., saa at Overskuddet ved Folketingets Behandling altsaa var blevet forringet med ca. 783,000 Kr. Naar man henser til, at Listen over Ændringsforslag til anden Behandling omfattede 133 Numre foruden enkelte udenfor Listen, og at der til tredje Behandling var stillet endog 282 Ændringsforslag foruden enkelte udenfor Listen, altsaa tilsammen over 400 Ændringsforslag, hvoraf de allerfleste blev vedtaget, og hvoraf de fleste medførte Forhøjelser, kan man jo ikke sige, at en Forringelse med 783,000 Kr. er foruroligende, heller ikke naar man sammenligner dette Resultat af Folketingets Behandling med Behandlingerne af tidligere Finanslovsforslag. Da Finanslovsforslaget det foregaaende Aar blev fremlagt, var der et Overskud af 4,150,000 Kr., og under Behandlingen gik det ned til lidt under 2 Mill. Kr., og disse 2 Mill. Kr. vilde ogsaa have været forsvundet, hvis man ikke havde grebet til den nye Praksis at opføre Udbyttet af Indkomst- og Formueskat med et 2 Mill. Kr. større Beløb end det, hvormed det oprindeligt var opført paa Finanslovsforslaget.

Finansloven er, som jeg en Gang tidligere har udtrykt mig, hovedsagelig Folketingets Lov, og den maa og bør være det. Bestemmelsen om, at Folketinget behandler den først, og den Praksis, som derefter har udviklet sig, har ført til, at det er Folketinget, der i Almindelighed afgør alle Enkelthederne paa Finansloven. Vi faar her omdelt en „Betænkning“, naar Finanslovsforslaget skal til anden Behandling i Folketinget, og vi faar en Samling Aktstykker, der hedder „Bilag til Liste over Ændringsforslag“, naar det skal til tredje Behandling. Det, der foreligger deri, er en

Mængde Aktstykker, som væsentlig er meddelt Finansudvalget af Ministerierne. Den første Samling kaldes en „Betænkning“. Dette Ord er et Laan fra gammel Tid, da Finansudvalgets Betænkning var en Betænkning. Det er den ikke mere, der er ikke Spor af Betænkning deri, ikke mere end der er i det andet Hæfte. Ved „Betænkning“ forstaar man jo i Almindelighed en Begrundelse fra det paagældende Udvalg eller dets Flertal eller Mindretal af den Stilling, det har taget, med Angivelse af de Motiver, som man nu finder det rigtigt at anføre. Noget saadant findes ikke mere i Finansudvalgets Betænkning. Alt, hvad man hører fra Udvalget, er, om det har tiltraadt de stillede Forslag eller ikke. Det meddeles, at det har haft nogle Samraad snart med den ene, snart med den anden Minister, men hvilke Resultater der er opnaaet ved disse Samraad, faar man ikke noget at vide om.

Saa kommer Finanslovsforslaget herop med de Ændringer, som er vedtagne af Folketinget, omkring ved Midten af Marts Maaned; saaledes har det i alt Fald været i en lang Række Aar. Det synes ligefrem at være et Princip fra Folketingets Side, at Finanslovsforslaget skal komme op til Landstinget i Midten af Marts. Af og til siger man her, naar Finanslovsforslaget kommer saa sent: Ja, men det bliver jo ogsaa jo længere jo værre, det har dog aldrig været saa galt som i Aar. Men undersøger man Forholdet nærmere, viser det sig, at dette ikke er rigtigt. Jeg har set efter for de sidste 10 Aars Vedkommende, og det viser sig, at i 1905 blev Finanslovsforslaget færdigt i Folketinget den 3. Marts, hvilket jo var meget tidligt, i 1906 den 15., i 1907 den 15., i 1908 den 17., i 1909 den 5., i 1910 den 16., i 1911 den 15., i 1912 den 15., i 1913 den 12., i 1914 den 14. og i Aar altsaa den 16. Marts. Der har her nogle Gange været ført Klage over, at det var noget hensynsløst af Folketinget at vente saa længe med at sende Finanslovsforslaget herop. Men gaar man ud fra den Forudsætning, hvad Folketinget aabenbart gør, at Landstinget ikke skal gøre andet ved Finansloven end stemme over den, saa maa det siges, at 14 Dage er tilstrækkeligt. Og jeg har principielt ikke noget imod, at det maa være Regelen, at Folketinget laver Finansloven saaledes, at Landstinget kan tage den, som den er, og saaledes, at der ikke er Grund til at gøre Forandringer i den. Men naar Folketinget, hvad undertiden sker, sætter Ting ind i Finansloven, med Hensyn til hvilke der